

Mikko Soikkeli

6.2.2020

VN/2595/2020

VN/2595/2020-PLM-1

Hallintovaliokunta

Hallintovaliokunta perjantai 07.02.2020 klo 11:15 / HE 84/2019 vp / Asiantuntijapyyntö

Puolustusministeriön lausunto Valtorin toiminnasta

Hallintovaliokunta on pyytänyt puolustusministeriön kirjallista asiantuntijalausuntoa viitteen mukaisesti. Kirjallisessa lausunnossa pyydetään selvitystä Valtorin ja TUVEn toiminnasta ja järjestelmien toimivuudesta tarkoituksin samalla saada tietoa, miten Valtorin ja TUVEn järjestelmät toimivat. Puolustusministeriön lausunto on valmisteltu tietohallintoyksikössä ja siinä on otettu huomioon Puolustusvoimilta saadut kommentit.

Puolustusministeriön hallinnonalalla Valtorin asiakkuus painottuu TUVE-palvelujen käyttöön. Puolustusvoimat on käyttänyt TUVE-palveluja vuodesta 2016 lähtien varsin isona asiakkaana ja Puolustushallinnon rakennuslaitos on paraikaa siirtymässä TUVE-käyttäjäksi. Puolustusministeriö käyttää valtioneuvoston osana pääosin Valtorin tuottamia TORI-palveluita, mutta myös TUVE-palveluita. Lausunnossa näkemys TORI-palveluista painottuu puolustusministeriön näkemykseen ja vastaavasti näkemys TUVE-palveluista on pääosin Puolustusvoimien kommentteihin perustuva.

Kokemukset TORI-palveluista

Puolustushallinto on edustettuina Valtorin ohjaukseen liittyvissä rakenteissa melko laajasti pois luettuna nyt lakimuutoksella lakkautettavaksi esitetty hallitus. TORI-liiketoiminnan osalta puolustusministeriön edustaja toimii jäsenenä asiakasneuvottelukunnassa edustaen koko hallinnonalaa.

Puolustusministeriön kannalta TORI-palvelut tuotetaan kahden palvelukeskuksen päällekkäisessä mallissa, jossa valtioneuvoston kanslia hallinnoi ministeriön käyttämiä ja Valtorin tuottamia palveluita toimien tilaajana sekä maksajana. Tässä mallissa yksittäinen ministeriö ei voi vaikuttaa tarjottaviin yhteisiin palveluihin tai niihin liittyviin teknisiin ratkaisuihin.

Edellä kuvatulla rakenteella on osaltaan merkitystä myös palvelujen toimivuudelle. Valtori on perinyt aikaisemmilta organisaatioilta teknisen rakenteen, jolla osin edelleen tuotetaan palveluita puolustusministeriölle. Vaikka valtioneuvoston kanslian johdolla on yhtenäistetty valtioneuvoston ICT-palveluita, on taustajärjestelmissä edelleen käytössä osin vanhoja ratkaisuja, jotka voivat poiketa toisistaan eri ministeriöiden osalta. Puolustusministeriön kannalta viimeinen vuosi on ollut lähes jatkuvaa pikkuvikojen ja häiriöiden selvittelyä ja kaikilta osin häiriöiden syistä ei ole saatu täyttä varmuutta, mutta perussyynä on teknisesti epäyhtenäinen kokonaisuus ja vanhat legacy-ratkaisut.

Puolustusministeriön kokemuksen perusteella Valtorin tuottamat perustietotekniikkapalvelut eivät toimi luotettavasti. Häiriötilanteissa kyky häiriöiden poistamiseen on hyvä ja käyttäjätuki palveluista sekä osaavaa, mutta häiriöitä on liian paljon. Kuten aiemmin on todettu, Valtorilla on

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Mikko Soikkeli

6.2.2020

VN/2595/2020

VN/2595/2020-PLM-1

osin epäkiitollinen tehtävä tuottaa palveluita teknisesti haastavalla kokonaisuudella, jonka kehittämiseen vaikuttaa osaltaan valtioneuvoston kanslia.

Puolustusvoimien osalta tärkein TORI-palvelu on yhteinen julkaisualusta (YJA), jonka avulla tuotetaan Puolustusvoimien verkkosivut. Palveluun on kohdistunut ajoittain palvelunestohyökkäyksiä, jotka ovat läpäisseet käytetyn suojauksen.

TORI-lain mukaisesti perustetietotekniikkapalvelut tulee hankkia Valtorin kautta. Perustetietotekniikkapalvelut käsitteenä on osin tulkinnanvarainen ja käyttäjäorganisaatioissa herättää ajoittain tyytymättömyyttä yleiskustannuslisää.

Kokemukset TUVE-palveluista

TUVE-liiketoiminnan osalta puolustusministeriöllä on edustaja TUVE-neuvottelukunnassa ja tammikuusta 2020 lähtien TUVE-asiakasyhteistyöryhmässä. Puolustusvoimien edustajat ovat jäseninä TUVE-neuvottelukunnassa ja asiakasyhteistyöryhmässä, joista jälkimmäisessä on kaksi edustajaa.

Puolustusvoimien kokemuksen perusteella strategian mukainen yhden Valtorin tavoittelu ei ole heikentänyt tai parantanut palveluita, mutta joissain tilanteissa se on näkynyt lähinnä vastuiden epäselvyyksinä. Keskeiseksi haasteeksi koetaan Valtorin kyky tuottaa ratkaisukuvauksia ja edistää käyttäjäorganisaatioiden projekteja. Turvallisuusverkkotoiminnan käynnistyessä tehdyt ratkaisut eivät ole kaikilta osin vastanneet tarpeeseen, mikä johti arkkitehtuurin kehittämishankkeen käynnistämiseen.

Puolustusvoimien loppukäyttäjien toimintaa ovat viime aikoina häirinneet tiettyjen viestintäpalveluiden häiriöt. Tähän liittyen tiedottaminen ja häiriöiden hallinta on koettu puutteellisiksi.

Yhteenvedo

Valtori ole kyennyt toteuttamaan puolustushallinnolle kehitysprojekteja kaikilta osin sovitussa ajassa ja molempien palvelu ympäristöjen osalta peruspalveluissa on ollut häiriöitä. Tämän vuoksi on tulevaisuudessa erityisen tärkeää varmistaa, että Valtorilla on riittävä kyky toteuttaa ja tukea käyttäjäorganisaatioiden kehitysprojekteja. Tämä edellyttää osaltaan myös yhteisiä kriteerejä käyttäjäorganisaatioille, jotta eri projekteja voidaan priorisoida myös organisaatioiden välillä. Valtorin tulee kehittää edelleen laadunhallintaansa häiriöiden vähentämiseksi ja yksi Valtori –periaatteen viemistä käytäntöön tulee edistää.

Liitteet Napsauta tähän hiirellä ja kirjoita liitteiden nimet kukin omalle rivilleen. Rivinvaihto enterillä.

Jakelu Hallintovaliokunta

Tiedoksi PLM RO Resurssipoliittinen osasto, Raimo Jyväsjärvi
PLM RO Tietohallintoyksikkö, Teemu Anttila

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi